

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

CLVIII. Henrici Episcopi Tullensis privilegium concessum monasterio sancti
Mansueti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

tionem bonam, sine alicujus contrarietatis obstaculo; & post obitum suum remaneant filiis vel filiabus de Guilielmo Raimundi in se procreatis; & quod Beatrix in vita sua non impediat suæ jam dictæ partis honorem vinditione, impignoratione, vel donatione, vel aliquo modo quo filiis suis & Guilielmi Raimundi ad perditionem veniret. Sed Milites ipsi stent in hominio Beatricis usque ad obitum ejus. Excepto hoc Beatricis hominio, ipsi Milites serviant Guilielmo Raimundi, & sint sui, & habeant solidos. Actum est hoc Nonas Julij anno xxviii. regni Ludovici Regis. Signum Guilielmi Raimundi, Signum Beatricis, qui hanc convenientiam laudaverunt & firmaverunt. S. Raimundi Comitiss. S. Reamballi de Basseia. S. Raimundi Renardi. S. Petri Bertrandi de Bello loco. S. Bernardi de Bello loco. S. Berengarij de Cheralto. S. Bernardi Guilielmi de Vaciano. S. Guilielmi de Pugalto. S. Poncij scriptoris Comitiss, qui hoc scripsit die annoque præfato.

CLVII.

Adriani IV. epistola de excommunicatione Matthæi Ducis Lotharingie.

An. 1155.
Ex schedis
c. v. Andree
Duchelaj.

ADrianus Episcopus servus servorum Dei venerabilibus fratribus Metensi & Virdunensi Episcopis & dilectis filiis G. Præposito & R. Decano Treverensis Ecclesiæ salutem & apostolicam benedictionem. Notitiam vestram non credimus ignorare qualiter sacrosancta Romana Ecclesia Matthæum Ducem pro castello Gundulfovillæ, quod ante civitatem Tullensem erexit, excommunicationi subjecit & à communione fidelium reddidit alienum. Sanè cum ille iniquitatis filius percussus saltem emendari debuerit, de corrigendo quod male gesserat cogitare super dolorem ejusdem civitatis adjecit, & Tullensi Ecclesiæ Vischitacum & alias villas, Ecclesias, possessiones, & multa alia præsumpsit auferre, multisque ipsam molestiis & rapinis non desinit fatigare. Per præsentia itaque scripta vobis mandando præcipimus quatenus eum excommunicatum publicè nuntiatis, & in terris ipsius in vestris episcopatibus constitutis, præter baptismum parvulorum & penitentias morientium, omnia divina prohibeatis officia celebrari, & inviolabiliter ab omnibus eandem sententiam servari faciatis. Si quis autem constitutus in clero eidem sententiæ contraire præsumperit, ut tandiu à beneficio suo reddatis eum & officio alienum donec de tanto reatu satisfactorius ad apostolicam sedem cum literis vestris accedat.

CLVIII.

Henrici Episcopi Tullensis privilegium concessum monasterio sancti Mansueti.

An. 1161.
Ex archivo
S. Mansueti
Tullensis.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis Patris & Filij & Spiritus sancti. Henricus Dei gratia Leucorum minister & servus dilecto filio suo Iohanni Abbati sancti Mansueti ejusque suc-

cessoribus & ceteris fratribus sub regula beati Benedicti ibidem Deo militantibus in perpetuum. Pastoralis officij cura exigente gregi nostro vigilanter debemus incumbere, & talentum nobis à Deo commissum fideliter erogando, amicos, qui nos recipiant in æterna tabernacula, utile & salubre est nobis acquirere. Eapropter salutem nostram providendo, utilitati fratrum beati Mansueti consulentes, & veritatis hominum presentium & posterorum occurrentes, ut totius exactionis injustæ & calumniam occasio in perpetuum præamputetur, & omnia ad pacem & unitatem de cetero referantur, Iohanni Abbati sancti Mansueti & ipsi Ecclesiæ, assensu & voluntate Domini Theoderici nepotis nostri Archidiaconi civitatis, reddimus Albricum Presbyterum parrochiæ sancti Mansueti cum suis successoribus ex parte nostra & Archidiaconi & Archipresbyteri liberum, eo videlicet tenore ut quicquid juris & debite subjectionis in eo ex dignitate pontificali habebamus, Abbati suisque successoribus cum cura animarum contulimus, quatinus ab ipso Abbate suisque posteris Presbyteri qui ibidem fuerint ordinandi vicarij, ipsam curam suscipiant. Ita tamen quod Archidiaconus & Archipresbyter ecclesiasticam justitiam, cum opportunum fuerit, super parrochianos exercent, præter ministeriales, scilicet Villicum, Decanum, Scabinionem, & famulos Ecclesiæ feodatos & præbendarios quotidiana ab Ecclesia fumentes stipendia, à quibus, si forte in causa animæ in aliquo fuerit erratum, presenti Abbati & futuris dimittimus corrigendum. Presbyter verò ab Abbate consilio fratrum suorum prævenit gratia divina ad parrochiam vocatus, investitura cura de manu Abbatis suscepta, præbenda quam ei pro vicaria sua instituerit, absque relictione contentus erit. Quod si ultra quàm quod ordinatum est quæserit, & super hoc controversia vel aliqua molestia emergerit, si animo intus respicere noluerit, hanc alterationem amore vel iudicio rescindere in Abbatis sit plenaria potestate & dispositione, cui vice Pontificis de culpis & negligentis suis Presbyterum decrevimus respondere. Pro hac verò libertate Presbyterorum super parrochia sancti Mansueti concessa, in anniversario nostro singulis annis septem solidos ad mensam monachorum & refectorem pauperum ab Abbate suisque posteris persolveri constituimus. Decernimus etiam causa nostræ salutis & memorie ut terras & vineas censuales & decimales ad præfatam Ecclesiam pertinentes quicunque tenuerint, si debitos census certis diebus sive temporibus persolvere ex aliqua protervitate dissimulaverint, ante altare beati Mansueti eos ad satisfactionem vocare, & si post tertiam vocationem venire neglexerint, vel præsentati satisfacere iustitiæ aliqua dolo sitate subterfugerint, sententiam excommunicationis in eos proferte. Hanc igitur donationem superius ita distinctam, ad ipsius confirmationem per præsentia scripta sigilli nostri impressione signata, successoribus nostris mandamus, suppliciter eos in Domino deprecantes ut morem quem ab aliis sibi exhiberi vellent juxta illud, *Quæcunque vultis ut faciant vobis homines, & vos facite illis*, debito fraternitatis affectu nobis impendant, donumque

& statutum nostrum ratum & inconcussum teneant & teneri ecclesiastica censura coercant. His etiam addimus Albrici tutoris statum omnino liberum. Si qua verò ecclesiastica secularive persona hanc institutionis nostræ paginam temerario ausu infringere vel perturbare præsumpserit, à gremio sanctæ matris Ecclesiæ auctoritate beati Petri Apostoli & vicarij eius beati Mansueti & nostræ eam segregamus, ac perpetuæ maledictioni cum Datan & Abiron, qui vivi à terra fuerunt aborti, subjacere censemus. Conservantibus autem hæc sit pax & exultatio tam in hoc quam in futuro seculo. Hanc præsentem descriptionem nostro munitam sigillo signis & testimonio nostrorum fidelium roborandam contradimus. Signum Henrici Episcopi. S. Hugonis Abbatis sancti Apri. S. Iohannis Abbatis sancti Mansueti. S. Sigifridi Abbatis sancti Leonis. S. Haimonis Decani & Archidiaconi. S. Theodorici Præpositi sancti Gengulfi & Archidiaconi. S. Petri Comitris & Archidiaconi. S. Odonis Theofaurij & Archidiaconi. S. Vltici Archidiaconi. S. Albrici Capellani & Archidiaconi. S. Haimonis Archidiaconi. S. Vvaleri Cancellarij. S. Rosfridi Magistri. S. Ainardi Canonici. S. Paulini Decani sancti Gengulfi. S. Damberti Canonici S. Gengulfi. S. Theodorici Canonici S. Gengulfi de Sellei. S. Viviani Archipresbyteri civitatis. S. Richardi Scabinionis. S. Albrici Presbyteri S. Mansueti. S. Henrici Presbyteri sancti Amantij. S. Matthæi Ducis. S. Simonis filij eius. S. Henrici de Chacinal. S. Hugonis filij eius. Acta sunt hæc Tullii in Ecclesia beati protomartyris Stephani Idibus Octobris, multis religiosis viris & laicis personis nobilibus assidentibus, anno ab incarnatione Domini M C L X I I. Indictione x i i. Epacta xxv. concurrente 1. Imperatore Frederico semperque Augulo regnante, pontificante Domino Henrico.

CLIX.

Carta quomodo Theobaldus recognovit se esse hominem de corpore Ecclesiæ Fossatensis & dominio.

An. 1141.
Ex chartulario monasterij Fossatensis.

Guillermus permissione divina Parisiensis Ecclesiæ minister indignus omnibus præsentibus literis inspecturis salutem in Domino. Noveritis quòd in nostra præsentia constitutis fratre N. Abbate Fossatensi ex una parte & Theobaldo filio Gaufridi dicti Vicarij de Fara monasterio ex altera, cum idem Abbas diceret eundem Theobaldum esse hominem de corpore Ecclesiæ Fossatensis, & quòd si idem Theobaldus unquam fuerat in Clericum ordinatus, istud sine consensu Ecclesiæ Fossatensis factum fuerat, quare non debebat valere in præjudicium Ecclesiæ Fossatensis, prædictus Theobaldus confessus fuit coram nobis se fuisse in Clericum ordinatum, sed sine licentia & voluntate Ecclesiæ Fossatensis, & confessus fuit quòd hoc factum fuerat sine scientia ordinantis. Nam cum vidisset turbam quorundam puerorum qui debebant in Clericos ordinari, latenter se hujusmodi turbæ immiscuit ad suggestionem quorundam, puerili

levitate deductus. Confessus etiam fuit se esse debere, & etiam esse ejusdem Ecclesiæ Fossatensis hominem de corpore & se velle in omnibus Fossatensis Ecclesiæ dominio subiectum esse, se & sua voluntati & dominio ejusdem Ecclesiæ omnino in nostra præsentia supponendo, abrenuntians omni privilegio si quod sibi posset competere ex illa tonsura illicitè consecuta vel alio quocunque modo. In cujus rei testimonium & munimen ad petitionem dictarum partium præsentibus literis sigillum nostrum duximus apponendum. Datum anno Domini M C C. quadragésimo primo, mense Aprili.

CLX.

Carta quomodo Mattheus Clericus recognovit se esse filium magistri Clementis de Cristolio &c.

An. 1144.
Ex eodem chartulario.

Omnia præsentibus literis inspecturis. Officialis curiæ Parisiensis in Domino salutem. Notum facimus quòd in nostra præsentia constitutus Mattheus de Cristolio recognovit quòd ipse erat filius Magistri Clementis de Cristolio & Aalesis uxoris ipsius Clementis, & genitus constante matrimonio inter ipsos. Recognovit etiam quòd religiosi viri Abbas & conventus monasterij sancti Petri Fossatensis ipsum manumiserant & restituerant libertati sub tali conditione, si ipsum fieri Clericum contingerit & in clericatus ordine perpetuo residere, & etiam tali modo quòd post decessum ipsius omnia bona immobilia sua de hereditate sua moventia ad ipsos Abbatem & conventum quite & liberè devolventur, nisi aliter procedat de voluntate prædictorum Abbatis & conventus; volens & concedens quòd si postquam tonsuram clericalem habuerit, ipsum uxorem ducere contingerit, nonobstante manumissione hujusmodi dicti Abbas & conventus omnia bona hereditaria ipsius Matthæi habeant & disponant de illis pro sua penitus voluntate, nisi aliter procedat de voluntate eorundem. Promisit autem idem Mattheus, fide in manu nostra præstita corporali, quòd bona sua hereditaria immobilia nullatenus alienabit nec onerabit quin post decessum ipsius ad prædictum monasterium quite & liberè devolvantur. Renuntiavit insuper dictus Mattheus specialiter & expressè omni actioni & exceptioni tam juris quam facti coherenti rei vel personæ, omni juris auxilio canonici & civilis, omni privilegio concessis & concedendo, consuetudini & statuto, & omnibus aliis quæ sibi possent prodesse & dictis Abbati & conventui in aliquo obesse vel aliquibus præmissorum. Actum anno Domini M C C. quadragésimo quarto, mense Januarii.

